ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ТІЛДЕРДІ ДАМЫТУ ЖӨНІНДЕГІ БАСҚАРМАСЫ
ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ТІЛДЕРДІ ОҚЫТУ ОРТАЛЫҒЫ

150 Жыл Ахмет БАЙТҰРСЫНҰЛЫ

ҚАЗАҚ ТІЛІ
A1
ҚАРАПАЙЫМ ДЕҢГЕЙ

ДЕНСАУЛЫҚ САЛАСЫНДА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУШІЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ОҚУ ҚҰРАЛЫ

ҚАРАҒАНДЫ, 2023

1-САБАҚ КІРІСПЕ

Қазақ тіліне тән дыбыстар:
ә, ө, ұ, ү, і, қ, ғ, ң, һ

Ә – дауысты, жіңішке.
«Ә» дыбысын айтқанда тіл алға созылады да, ұшы астыңғы тіске тиеді.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Әә

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

Әә

дәрігер

дәке

дәрумен

дәрі

LIVEWORKSHEETS

1-САБАҚ

Ғ ғ

қағаз

Ғ – ұяң дауыссыз дыбыс. Тілдің ұшы тілдің астыңғы түбіне тиеді. Тілдің үстіңгі жағы таңдайға тиеді. Қазақ тілінде Ғ дыбысы тек қана жуан (а, ы, о, ұ) дауыстылармен тіркесіп айтылады.

сағат

ғимарат

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Ғғ

___________ ___________

___________ ___________

___________ ___________

жуан дауысты дыбыстар	жіңішке дауысты дыбыстар
Қ, Ғ { А, О, Ұ, Ы	Ә, Ө, Ү, І, Е } К, Г

1-САБАҚ

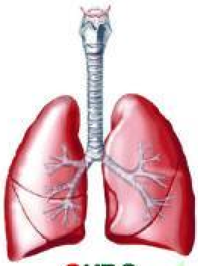

өкпе

көз

Ө – жіңішке дауысты,еріндік. Айтылғанда ерін алға созылып, ауыз домалақ болып жай ғана ашылады да, дыбыс ұзақ айтылады.

Ө ө

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Өө

___________ ___________

___________ ___________

___________ ___________

көзілдірік

қызуөлшегіш

LIVEWORKSHEETS

1-САБАҚ

Ұ дыбысын айтқанда ерін сүйірленіп, алға қарай жиырылады, дауыс созылып, еркін шығады. Тіл ұшы астыңғы тістен алыстап, арт жағы жоғары көтеріледі. Ұ дыбысы жуан дауысты дыбыс. Айтқанда дауыс жуан естіледі.

Ұ ұ

ұнтақ

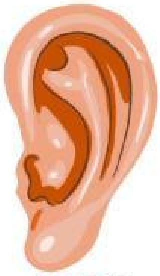

құлақ

мұрын

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Ұұ

_______________ _______________

_______________ _______________

_______________ _______________

1-САБАҚ

Ү дыбысын айтқанда ерін сүйірленіп, алға қарай жиырылады. Тілдің ұшы астыңғы тіске тіреледі де, екі жағы көтеріліп үстіңгі азу тістермен қабысады.

Ү ү

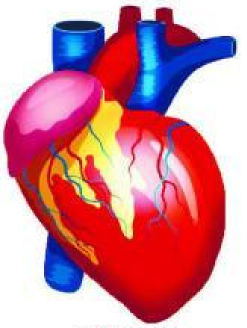

жүрек

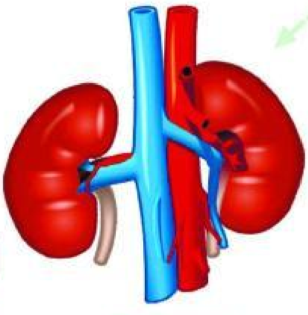

бүйрек

түтік

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Үү

_______________ _______________

_______________ _______________

_______________ _______________

LIVEWORKSHEETS

1-САБАҚ

І – жіңішке, қысаң, езулік дауысты дыбыс. І дыбысын айтқанда жақ қысаң ашылып, тілдің ұшы астыңғы тістерге тиеді. Қысқа және анық айтылады.

Іі

тіл

тіс

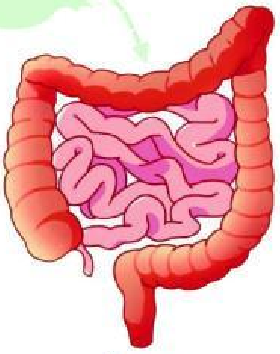

ішек

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Іі

______________ ______________

______________ ______________

______________ ______________

1-САБАҚ

Қ – дыбысын айтқанда тіл артқа тартылады, ерін созылады, тілдің ұшы астыңғы тіске тиеді, түбірі жұмсақ таңдайға тіреледі. Дем жоғары көтерілген тіл мен таңдай арасынан атылып шығады. Қ дыбысы өте жиі қолданылады.

Ққ

жақпамай

мақта

асқазан

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Ққ

______________ ______________

______________ ______________

______________ ______________

LIVEWORKSHEETS

1-САБАҚ

Ң - үнді. «ң» дыбысын айтқанда тіл ұшы төменгі тістерге қарай жылжиды, тілдің артқы жағы артқы таңдайға қатты қысылады.

Ңң

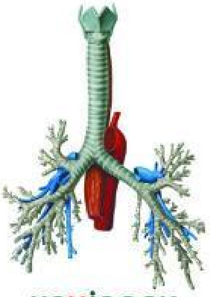

кеңірдек

қаңқа

өңеш

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Ңң

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

1-САБАҚ

һ – бұл дыбысты айтқан кезде дауыс байламдары бірігеді, ауа ағыны кедергілерге тап болмай, тез өтеді. Тілдің ұшы астыңғы тістерге жанасады.

Һһ

гауһар

жиһаз

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

һ

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

LIVEWORKSHEETS

2. Тыңдаңыз, бос орындарды толтырыңыз. Есте сақтаңыз.

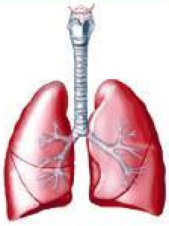
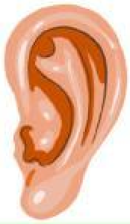

3. Оқыңыз, есте сақтаңыз.

тұшкіру

жөтелу

ыстығы көтерілу

қалтырау

тамақ ауыру

басы ауыру

жүрек айну

іш бұру

LIVEWORKSHEETS